

Oikaisuvaatimus maisematyöluvasta 286-2023-187, kiinteistöllä 286-33-3085-14

5323/03.04/2023

Teknisen lautakunnan lupajaosto 16.08.2023 § 61

Valmistelija: rakennusvalvontapäällikkö Risto Mikkola, puh. 020 615 8237, risto.mikkola(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin rakennusvalvonta on 7.6.2023 myöntänyt maisematyöluvan 286-2023-187, jolla kiinteistölle 286-33-3085-14 on myönnetty lupa kaataa kahdeksan puuta. Kymenlaakson museo on lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä antanut lausunnon, jossa puiden kaatamista on valtakunnallisesti merkittävässä rakennetussa kulttuuriympäristössä pidetty mahdollisena. Kymenlaakson museo on edellyttänyt varmistettavan, että kaadettavaksi merkittyjen puiden lisäksi ei epähuomiossa kaadeta muita puuta. Kymenlaakson museo on lisäksi lausunnossaan pitänyt tärkeänä, että puuta ei kaadeta tai karsita lintujen pesimäaikana. Kymenlaakson museon lausunto ja rakennusvalvonnan maisematyölupapäätös ovat **oheismateriaalina**.

Maisematyöluvan 286-2023-187 päätökseen on merkitty lupaehdoksi, että Kymen-laakson museon lausunnossa olevia määräyksiä ja ohjeita on noudatettava. Lintujen pesimäaikaa tai muuten puiden kaatamiseen kiellettyä tai sallittua aikajaksoa ei tarkemmin ole lupapäätöksessä määritetty. Rakennusvalvonnan verkkosivuilla on yleisohjeena puiden kaatamisen ja maisematyöluvan ohjeistuksessa mainittu: pihapuiden kaatamisessa tulee huomioida luonnonsuojelulliset säädökset. *Varminta onkin kaataa puut lintujen pesimäajan ulkopuolella (maalis-huhtikuulta heinäkuun loppuun).*

Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry on 22.6.2023 jättänyt oikaisuvaatimuksen maisematyölupapäätöksestä 286-2023-187. Oikaisuvaatimus on jätetty määräajassa, mutta Patentti ja rekisterihallituksen tietojen perusteella yhdistyksen kotipaikka on Kotka. Näin ollen yhdistys ei ole kuntalain 3 § mukainen kunnan jäsen, eikä muillakaan perusteilla omaa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 192 § mukaista maisematyöluvan valitusoikeutta. Tällä perusteella oikaisuvaatimus tulee hylätä. Oikaisuvaatimus on **oheismateriaalina**.

Oikaisuvaatimuksessa esitettyjä luonnonsuojelullisia perusteita tulee kuitenkin noudattaa, vaikka itse oikaisuvaatimus hylätään. Oikaisuvaatimuksen perusteluissa on tuotu esille, että ainakin yhdessä kaadettavaksi aiotuista puista on kirjosiepon pesä poikasineen. Lisäksi viereisissä rakennuksissa pesii mustarastas ja tervapääsky, jotka saattaisivat häiriintyä puiden kaatamisesta. Tyypilliseksi metsäympäristössä pesivien lintujen pesimäkaudeksi on oikaisuvaatimuksessa mainittu ajanjakso 15.4.-31.7.

Luvan hakijalle on annettu mahdollisuus antaa vastine. Hakija on vastineessaan todennut, että puiden kaataminen on tarpeellista viereisten rakennettuun kulttuuriympäristöön kuuluvien rakennusten vesikattojen korjaamisen järjestämiseksi ja korjaustöiden jälkeisen huollon helpottamiseksi. Luonnonsuojelumääräykset tullaan huomioimaan. Hakija tarkentaa, että toimenpiteessä on kysymys yksittäisten puiden kaatamisesta rakennustoiminnan vuoksi tai sitä varten (luonnonsuojelulaki 82 §). Hakija tuo vastineessaan lisäksi esille, että hakijalle on muodostunut annetusta lupapäätöksestä oletus, että päätöksen lainvoimaisuuden jälkeen puiden kaatamiseen voidaan ryhtyä. Hakija toivookin, että tarvittaessa päätöstä tarkennetaan niin, että hakijalle muodostuu selkeät noudatettavat ajalliset rajoitteet puiden kaatamiselle tai muut erityiset työn suoritusta koskevat määrittelyt. Hakijan vastine on **oheismateriaalina**.

Päätöksen perustelu

MRL 187 § mukaan viranhaltijan päätökseen asiassa, joka kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta on siirretty hänen ratkaistavakseen, ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saada asia asianomaisen viranomaisen käsiteltäväksi (oikaisuvaatimus). Oikeus vaatimuksen tekemiseen määräytyy samojen perusteiden mukaan kuin asianosaisen valitusoikeus.

MRL 192 § mukaan valitusoikeus maisematyölupaa ja rakennuksen purkamislupaa koskevasta päätöksestä on:

- 1) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 2) kunnan jäsenellä; sekä
- 3) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa.

Kunnan jäseneksi tulkitaan yhdistys, jonka kotipaikka on ko. kunnassa. Koska Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry:n kotipaikka ei ole Kouvolassa, ei yhdistyksellä ole valitusoikeutta eikä näin ollen myös oikeutta tehdä asiassa oikaisuvaatimusta.

Maisematyöluvassa 286-2023-187 ei ole selkeästi määritetty, mitä ajanjaksoa lintujen pesimäajalla tarkoitetaan tai millä tavoin pesimäaika vaikuttaa puiden kaatamiseen. MRL 128 § mukaisissa maisematyöluvan edellytyksissä on ainoastaan todettu, että maisematyöluva on myönnettävä, jollei toimenpide turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Toisaalta MRL 197 § suhde muuhun lainsäädäntöön 1 momentissa todetaan, että lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava luonnonsuojelulakia. Luonnonsuojelulain noudattamisen valvonta ei ole rakennusvalvonnan toimivaltaan kuuluva tehtävä, vaan valvonta kuuluu ympäristönsuojeluviranomaisen piiriin. Tarvittaessa rakennusvalvonta

voi pyytää ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa lupa-asiaa ratkaistaessa. Maisematyöluvan 286-2023-187 mukaiselle alueelle ei ole merkitty rekistereihin suojelumerkintöjä tiedossa olevista eliölajeista. Rakennusvalvonta ei voi tietää, onko jossain yksittäisessä puussa lintujen pesintä käynnissä. Lintujen pesimisen tai muun luonnonsuojelullisen näkökohdan selvittäminen ja huomioiminen on ensisijaisesti hankkeeseen ryhtyvän velvollisuus, tarvittaessa palkattua asiantuntijaa apuna käyttäen. Puita saa siis kaataa myös 15.4.-31.7. välisellä ajalla, kunhan luonnonsuojelulakia noudatetaan.

Luonnonsuojelulain 70 § mukaan kiellettyä on rauhoitettujen eläinlajien:

- 1) yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen;
- 2) pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen;
- 3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklinän kannalta tärkeillä paikoilla.

Luonnonsuojelulain 82 § mukaan yleispoikkeus rauhoitussäännöistä mm. rakennustoimintaan liittyen ei koske rauhoitettuja lintuja. Poikkeus rauhoitussäännöistä edellyttää luonnonsuojelulakiin 83 § perustuvaa ELY:n poikkeuspäätöstä eliölajin suojelua koskevista säännöksistä.

Kyseisessä maisematyöluvan 286-2023-187 kohteessa lintujen pesintä on mitä toden-näköisimmin ohi tätä päätöstä tehdessä 16.8.2023 ja puiden kaatamiseen voidaan ryhtyä. Asian varmistaminen on hankkeeseen ryhtyvän vastuulla ja tarvittaessa puiden kaatamista on lykättävä ajallisesti edemmäs tai saatava ELY:n poikkeus eliölajin suojelua koskevista säännöksistä.

Sovelletut oikeushjeet

Maankäyttö ja rakennuslaki 128, 130, 140, 187, 192, 197 §
Kuntalaki 3 §
Luonnonsuojelulaki 70, 76, 82, 83 §

Lisätietoja: rakennusvalvontapäällikkö Risto Mikkola, puh. 020 615 8237, risto.mikkola(at)kouvola.fi

Ympäristöjohtajan ehdotus:

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää hylätä oikaisuvaatimuksen. Puiden kaatamiseen voidaan ryhtyä maisematyöluvan 286-2023-187 mukaisesti, kun hakija on ensin varmistanut luonnonsuojelulain mukaisten määräysten toteutumisen.

Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.
